

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра педагогіки і психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ 2014 року

_____ О.Б.Жильцов

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2.3.2 ВССГ СУЧАСНА СІМ'Я І ГУВЕРНЕРСТВО

Спеціальність 8.01010201 "Початкова освіта"

Педагогічний інститут

Сучасна сім'я і губернерство: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 8.01010201 "Початкова освіта"] / Н.М.Голота. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014 р. – 14 с.

Розробники:

ГОЛОТА Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

КАРНАУХОВА Антоніна Валеріївна, викладач кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 2 від 3. 09. 2014 року

Завідувач кафедри педагогіки і психології

Іванюк Г.І.

Заступник директора Педагогічного інституту з науково-методичної та навчальної роботи

Машовець М.А.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 <i>кредити</i>	Галузь знань <i>0101 " Педагогічна освіта "</i>	Нормативна (за вибором)	
	<i>Спеціальність 8.01010201</i> <i>Початкова освіта</i>		
Модулів –3	Спеціальність (професійне спрямування): Викладач педагогіки і методик початкової освіти	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		5-й	-
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: підготувати презентацію творчого проекту на визначену тему. Загальна кількість годин – 108		Семестр	
		9-й, 10-й	-
		Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання	
		6 год.	
		МКР 6 год.	
		Вид контролю: ПМК	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомлення магістрантів з генезисом і розвитком гувернерства як системи формування самобутньої особистості, особливостями навчання і розвитку дітей в умовах індивідуального виховання.

Основні завдання:

- узагальнити та систематизувати знання магістрантів про тенденції розвитку родинної педагогіки в історії людства й українського народу зокрема;
- ознайомити магістрантів з пріоритетними гувернерськими методиками й теоріями виховання в домашніх умовах;
- ознайомити магістрантів з прогресивними підходами в теорії та практиці індивідуального домашнього виховання;
- розширити уявлення студентів про проблеми сучасної сім'ї;
- формувати вміння розробляти власні технології індивідуального домашнього виховання дітей.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- гувернерство як педагогічне явище;
- реалізацію ідеї всебічного розвитку особистості в теорії і практиці домашнього виховання в різних країнах у різні епохи;
- стратегічні напрями й методики індивідуального виховання і та навчання в сім'ї.

На основі цих знань повинні бути сформовані **уміння**:

- проектувати процес оволодіння знаннями і розумовий розвиток дитини в системі домашнього виховання;
- розробляти власні технології індивідуального домашнього виховання дітей.

що забезпечують формування **компетенцій**:

- *діагностико-прогностичної*, яка забезпечує визначення рівня розвитку дітей, стану педагогічного процесу і завдань освітньо-виховної роботи з дітьми та їх батьками, визначення підсумків власної педагогічної роботи, їх відповідність вимогам часу;
- *організаційно-педагогічної*, яка спрямована на забезпечення використання педагогічно доцільних форм роботи з батьками на основі диференційованого підходу до різних типів сім'ї;
- *комунікативної*, яка забезпечує взаємне орієнтування і узгодження дій для організації спільної результативної діяльності;
- *просвітницької*, що передбачає здійснення психолого-педагогічної просвіти батьків і забезпечує єдність зусиль гувернера і сім'ї, спрямованої на створення повноцінного виховного потенціалу середовища, сприятливого для становлення самостійної, творчої особистості дитини.

3. Програма навчальної дисципліни

педагогічні основи сімейного виховання.													
Тема 5. Психолого-педагогічні основи взаємодії з різними типами сімей.	14	2		2	2	8							
Разом за змістовим модулем 1	34	6	4	2	2	20							
Змістовий модуль 2. Генезис і розвиток гувернерства як системи формування самобутньої особистості													
Тема 6. Виникнення і тенденції розвитку гувернерства від найдавніших часів до XX століття.	14	4				10							
Тема 7. Історичні етапи розвитку гувернерства.	2		2										
Тема 8. Психологічні особливості виховної практики гувернера.	2		2										
Тема 9. Функціонування гувернерства у XX – на початку XXI століття.	12	2				10							
Тема 10. Напрями роботи гувернера у сучасних реаліях.	6		2	2	2								
Разом за змістовим модулем 2	36	6	6	2	2	20							
Змістовий модуль 3. Прогресивні підходи в теорії і практиці індивідуального домашнього виховання													
Тема 11. Сутність методик індивідуального виховання до XX ст.	2	2											
Тема 12. Індивідуальне виховання як керівництво процесом розвитку особистості.	2		2										
Тема 13. Стратегічні напрями й методики індивідуального виховання у XX – на початку XXI.	12	2				10							
Тема 14. Характеристика методик індивідуального домашнього виховання.	2		2										
Тема 15. Нові індивідуалізовані	12	2				10							

дидактичні підходи в педагогічній теорії та практиці ХХ – на початку ХХІ.												
Тема 16. Особливості дидактики домашнього навчання.	8		4	2	2							
Разом за змістовим модулем 3	38	6	8	2	2	20						
Усього годин	108	18	18	6	6	60						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Використання досвіду етнопедагогіки в індивідуальному вихованні дитини (модуль 1, тема 1)	2
2.	Психолого-педагогічні основи сімейного виховання. (модуль 1, тема 2).	2
3.	Історичні етапи розвитку гувернерства (модуль 2, тема 4).	2
4.	Психологічні особливості виховної практики гувернера (модуль 2, тема 4).	2
5.	Напрями роботи гувернера у сучасних реаліях (модуль 2, тема 5).	2
6.	Індивідуальне виховання як керівництво процесом розвитку особистості (модуль 3, тема 6)	2
7.	Характеристика методик індивідуального домашнього виховання(модуль 3, тема 7).	2
8.	Особливості дидактики домашнього навчання (модуль 3, тема 8).	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Визначте основні засади української традиції виховання в сім'ї.	4	5
2.	Визначте педагогічні правила заохочення та покарання дитини в сім'ї.	8	5
3.	Прокоментуйте вислів (у письмовій формі): «Недоцільність навмисного виховання у дитини почуття неприязні до батька в сім'ї, що розпалася»	8	5

4.	Проаналізуйте гувернерські методики XIX – початку XX століття.	10	5
5.	Проаналізуйте гувернерські методики XX – початку XXI століття.	10	5
6.	Порівняйте сучасні навчальні методики, які використовуються гувернерами.	10	5
7.	Сплануйте режим для дитини молодшого шкільного віку, визначте складнощі, пов'язані з виконанням режимних моментів.	10	5
		60	35

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Сім'я як соціальний інститут становлення та розвитку особистості людини			
Тема 1. Характеристики сім'ї як соціального інституту формування особистості, тенденції її розвитку. (4 год.).	лекційне заняття, семінарське заняття,	5	I-II
Тема 2. Сучасна сім'я в контексті соціокультурних реалій. (8 год.).	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	II-III
Тема 3. Психолого-педагогічні основи взаємодії з різними типами сімей. (8 год.).	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	III-IV
Змістовий модуль II. Генезис і розвиток гувернерства як системи формування самобутньої особистості			
Тема 4. Виникнення і тенденції розвитку гувернерства від найдавніших часів до XX століття. (10 год.).	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	IV-V
Тема 5. Функціонування гувернерства у XX – на початку XXI століття. (10 год.).	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	V-VI
Змістовий модуль III. Прогресивні підходи в теорії і практиці індивідуального домашнього виховання			
Тема 6. Стратегічні напрями й методики індивідуального виховання у XX – на початку XXI. (10 год.).	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	VI-VII
Тема 7. Нові індивідуалізовані дидактичні підходи в педагогічній теорії та практиці XX – на початку XXI.	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	VII-VIII

(10 год.).			
<i>Разом 60 год.</i>	<i>Разом: 35 балів</i>		

7. Індивідуальні завдання

Індивідуально навчально-дослідне завдання є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентом ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – це вид навчально-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини або повного програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять і охоплює кілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види самостійних індивідуальних робіт студента, вимоги до них та

критерії оцінювання

- Конспект із теми (модуля) за заданим планом – повинна бути визначена мета, завдання і висновок законспектованого матеріалу – (5 балів).
- Конспект із теми (модуля) за планом, розробленим студентом – повинна бути визначена мета, завдання, висновок і джерела інформації законспектованого матеріалу – (8 балів).
- Повідомлення із теми, рекомендованої викладачем – повинно бути оформлене у тезах, визначені завдання, висновки, джерела інформації – (10 балів).
- Повідомлення із теми, обраної студентом самостійно – повинно бути оформлене у тезах із зазначенням актуальності, мети, містити висновки та джерела інформації – (15 балів).
- Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – викладене структуровано у формі реферату, визначена актуальність, мета, об'єкт, предмет, завдання і методи дослідження, висновки та джерела інформації – (30 балів).

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату: зміст, вступ, в якому визначена актуальність та мета

теми, визначені об'єкт та предмет, завдання та методи дослідження. Основна частина складається із двох розділів: історія дослідження предметної теми і дослідження студента. Кожен розділ завершується висновками, а вся робота загальними висновками. Завдання може заповнюватись ілюстрованим матеріалом, який вноситься в додатки. Хід дослідження підтверджується джерелами інформації, що вказуються у списку використаних джерел.

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження)
з дисципліни «Педагогіка сімейного виховання»

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	20-30	Відмінно
Достатній	14-19	Добре
Середній	9-13	Задовільно
Низький	0-8	Незадовільно

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (POWER POINT – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, психодіагностика, ділові ігри, тренінги.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування, підсумкова письмове тестування, звіт, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестове опитування.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3				
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	9	100
	1	1	1	2	1		1	1	1		
Семінарські заняття	11	11		11	11	11	11	11	22	99	
Самостійна робота	5	5	5	5	5		5	5		35	
МКР	25			25			25			75	
ІНДЗ	30									30	
Всього	248 б. РК – 2,48									248	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практик	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. опорні конспекти лекцій;
2. навчальні посібники;
3. робоча навчальна програма;
4. збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
5. засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
6. завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Сучасна сім'я і губернерство».

12. Рекомендована література:

Базова:

1. Бех І. Д. Виховання особистості: Особистісно-орієнтований підхід: У 2-х кн. – К., 2003. – Кн. 1. – 280 с. (бібліотека імені В.І.Вернадського).
2. Кузьмінський А.І. Педагогіка родинного виховання: навч. посіб. / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання, 2006.- 324 с. (бібліотека Інституту).
3. Маценко Л.М. Методика роботи губернера : навчально-методичний посібник для підготовки фахівців напряму 0101 – «Педагогічна освіта» зі спеціальності 6.010103 – «Соціальна педагогіка» / Л.М. Маценко. - К. : ДАКККіМ, 2010. –242с. Електронний ресурс: elibrary.nubip.edu.ua/4718/1/Masenko_Posibnuk.pdf
4. Маценко Л.М. Педагогіка сімейного виховання : навч. посіб. / Л.М. Маценко. – вид. 2-ге, доп., перероб. – К.: НАККіМ, 2011. – 293 с. Електронний ресурс: elibrary.nubip.edu.ua/9908/1/Masenko_Posibnuk.pdf
5. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка / В.О.Сухомлинський. – К.: Рад. шк., 1978. (бібліотека Інституту).

Допоміжна:

6. Нельсен Дж. Воспитание без наказания : 1001 решение проблем воспитания. Дж. Нельсен, Л.Лот, С. Глен. – Мн.:ИнтерДайджест, 1997. – 384 с. (бібліотека Інституту).
7. Радчук Г.К. Сімейне виховання. Освітній тренінг для батьків: навчально-методичний посібник / Г.К. Радчук, Тіунова О.В. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 120 с. (бібліотека кафедри педагогіки і психології).

8. Фіцула М.М. Педагогіка : навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М.М. Фіцула. – К. : Академія, 2000. – 544 с. (бібліотека Інституту).

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сучасна сім'я і гувернерство»
Разом: 108 год., лекції – 18 год., семінарські заняття – 18 год., ІНДЗ – 6 год., самостійна робота - 60 год., МКР – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль			Змістовий модуль			Змістовий модуль					
Назва модуля	Модуль І. Сім'я як соціальний інститут становлення та розвитку особистості людини						Модуль ІІ. Генезис і розвиток гувернерства як системи формування самобутньої особистості					
Кількість балів за модуль	65 балів						71 балів			82 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
Теми лекцій 1 бал	Характеристики сім'ї як соціального інституту формування особистості, тенденції її розвитку.			Сучасна сім'я в контексті соціокультурних реалій.			Психолого-педагогічні основи взаємодії з різними типами сімей.			Виникнення і тенденції розвитку гувернерства від найдавніших часів до ХХ століття.		
Теми семінарських занять 11 балів	Використання досвіду етнопедагогіки в індивідуальному вихованні дитини.			Психолого-педагогічні основи сімейного виховання.			Історичні етапи розвитку гувернерства.			Психологічні особливості виховної практики гувернера.		
Самостійна робота	15 балів						10 балів			10 балів		
ІНДЗ	30 балів											
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 балів						Модульна контрольна робота 25 балів			Модульна контрольна робота 25 балів		
Підсумковий контроль	ПМК											

$$K = 248 : 100 = 2,48$$

Студент набрав 220 балів

Розрахунок $220 : 2,48 = 88,7$ Оцінка за шкалою: B